

Daniel Bulatkin: "Prosté věci jsou vlastně neobyčejné"

30.7.2024 - Tomáš Polívka | OSA

Vítězem autorské soutěže OSA a Bohemia JazzFestu pro skladatele do 35 let se stal pianista a varhaník Daniel Bulatkin. Oceněná skladba The Simple Things skrývá hlubší poselství, než by se mohlo podle názvu zdát.

Obvykle přijde nápad u nástroje během improvizace, ale někdo jde po ulici a napadne ho téma, jiný umí motiv vysedět u notové osnovy. Jak „chodí“ nápady k tobě?

Nejčastěji vzniknou během improvizace u nástroje. Archivuji je a často trvá dlouho, než se k nim vrátím a zkonstruuji kolem nápadu celou kompozici. V případě The Simple Things jsem vyimprovizoval u piana skoro celou skladbu velmi rychle. Refrén, tedy B-část, a celou codu. Jen mi chyběla sloka, tedy A-část. V tom je dobré mít deadline, protože sloku jsem ze sebe vypotil trochu pod tlakem. Snažím se teď ale díky poznatkům z hodin kompozice v Rotterdamu generovat nápady i jinak a mimo nástroj. V tom mi pomohla práce s „labely“. To pracuješ nejprve s narativem nebo příběhem, který chceš skladbou sdělit, a až poté ho přetavíš do hudby. Pak vznikne skladba, která má hlubší význam než jen noty na papíře.

Název The Simple Things jsi vymyslel ex post, nebo patří právě k těm, kdy sis určil narativ?

Často je nejlepší mít název, už když člověk začíná psát. Název pak může ovlivnit skladatelovo estetické rozhodování. The Simple Things má pro mě zvláštní význam. Psal jsem skladbu v reakci na ruskou invazi na Ukrajinu. Krátce po začátku války jsem byl v Praze, kde vládla velmi pochmurná nálada. Když jsem se vrátil do Holandska a během cvičení na klavír se díval z okna, viděl jsem ale lidi šťastné díky každodenním aktivitám. Oněm The Simple Things, jako je třeba venčení psa. Na světě se děje tolik zla, že je někdy těžké hledat sílu. Proto jsem skladbu nazval The Simple Things a je zejména pro ty, kteří podobně jako já občas přehlédnou krásu zdánlivě všedních chvil.

Jak tě napadlo obeslat soutěž OSA a BJF?

O soutěži vím od roku 2017, kdy získal cenu Miroslav Hloucal se skladbou Butterfly Effect, kterou jsme tehdy spolu natočili. Od té doby se hlásím pravidelně. The Simple Things dostala spoustu pochval od kolegů, se kterými jsem měl tu čest ji hrát. Asi nejvíce pro mě znamenala chvála kontrabasisty Bena Tiberia z USA, který je také skvělý skladatel. Ocenila ji i saxofonistka Tineke Postma, se kterou jsem ji hrál v duu na naší hodině snad poprvé po dokončení rané verze. Díky nim jsem věděl, že má potenciál.

Hraješ jak na piano, tak na hammondy, potažmo varhany, tedy nástroj s odlišnou technikou hry. Co je ti „příjemnější“?

Pro hammondy mám velkou vášeň, ale ten nástroj s sebou nese mnoho handicapů. V kapelách s hammondkami musím také basovat, měnit zvuky a v podstatě držím celou kapelu v hrsti. Což je úžasné, ale zároveň to člověka omezuje. Proto se považuji za pianistu, hammondák jsem až na druhém místě. Ale jako sideman si více zahraji na hammondy, je nás totiž málo. Poslední dobou na ně hraji mimo jiné s Romanem Pokorným, Russem Spiegelem i několika kapelami v Holandsku.

S newyorským kytaristou Russem Spiegelem hráváš pravidelně...

Spolupráce s Russem trvá čtvrtým rokem. Tentokrát jsme měli to štěstí, že se sestava rozšířila na jednom z koncertů o úžasného saxofonistu Tonyho Lakatose, se kterým bychom do budoucna rádi hráli víc.

S kým vlastně teď hraješ nejčastěji?

Můj hlavní projekt je teď Herak/Bulatkin Quartet, který natočil i The Simple Things spolu s elitním saxofonistou Seamusem Blakem. Máme štěstí, že jsme byli vybráni jako jedni z českých reprezentantů v rámci Roku české hudby, proto letos hrajeme na světových pódiích. Už jsme vystoupili na Tbilisi Jazz Festivalu a Jerusalem Jazz Festivalu, čekají nás říjnové koncerty v Koreji či v Londýně. S tímto projektem by bylo hezké dostat se příští rok i na česká pódia. Také mě čekají koncerty s mým kvartetem s Davidem Dorůžkou.

Dál jsme odehráli dvě turné se saxofonistou Giladem Atzmonem, výborně si rozumíme jak hudebně, tak lidsky. Do repertoáru kapely přispívám i autorsky. Letos nebo začátkem příštího roku vyjde album, které jsme nedávno natočili postaru v jedné místnosti a za 4 hodiny. Turné s touto kapelou jsou vždycky obrovská zábava, Gilad testuje naše limity, co se týče tempa i intenzity hraní.

Covid zamíchal se spoustou spoluprací. Co je s B/Y Organism? A hraješ ještě s Perem Mathisenem?

Covid se spolupracemi až tolik nezamíchal jako to, že jsem se odstěhoval do Holandska. Na podzim začnu roční studium jazzové skladby na konzervatoři v Haagu, rád bych také na pár měsíců jel do USA. Tam chci pracovat na čistě autorském debutu. Kapela B/Y Organism tak z vícero důvodů skončila. Letošní hraní s Perem Mathisenem jsem bohužel musel odmítnout z důvodu extrémního vytížení, ale něco chystáme. Bavíme se o spolupráci na rok 2025.

<https://www.osa.cz/blog/daniel-bulatkin-proste-veci-jsou-vlastne-neobycejne>